

РЕШЕНИЕ

№ 1213

гр. Варна, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 9 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: Насуф Исмаел

при участието на секретаря Илияна Илк. Илиева
като разгледа докладваното от Насуф Исмаел Гражданско дело №
20233110107825 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Образувано е по предявен от М. А. Х., ЕГН ***** срещу П. на * осъдителен иск с правно основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ за присъждане в полза на ищеца сумата от 20 000.00 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в негативни емоционални и психически преживявания, претърпени вследствие повдигнато срещу ищеца незаконно обвинение в производството по Н.О.Х.Д. № */* г. по описа на РС-Варна, което е приключило с влязла в сила оправдателна присъда, ведно с обезщетението за забава съизмеримо със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 17.01.2023 г. до окончателното погасяване на вземането.

Твърди се в исковата молба, че на 29.10.2019 г. във В. РУ при ОДМВР В. се тъжил Д. Д. Й., за това че за времето от 18:00 ч. на 28.10.2019 г. до 11:00 ч. на 29.10.2019 г. неизвестно лице е проникнало през заключена врата в подземна част на промишлена сграда на адрес в * и е извършило кражба чрез демонтаж и срязване на около 160 м. ел. кабел, трифазен, четири жилин, мостов и крив лост за щанга и множество дискове за щанга.

По подадения заявителски материал било образувано ДП № 1411/2019 г. по описа на В. РУ при ОДМВР В., пр. пр. № 14328/2019 г. по описа на РП-В..

На 30.10.2019 г. ищецът бил задържан за срок от 24 ч., с което му било показано, че подозрения за извършено престъпление падат върху него.

На 08.06.2020 г. след констатация, че са събрани достатъчно доказателства за виновността на ищеца в извършване на престъпление от общ характер, с постановление старши разследващ полицай М. Ш. привлякла в качеството на обвиняем ищеца за престъпление по чл. 195, ал.1, т. 4 вр. с чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 от НК.

Взета била мярка за неотклонение "подписка".

На 30.06.2020 г. ищецът бил привлечен в качеството на обвиняем повторно, за това че на 29.10.2019 г. в * в съучастие, като извършител с Н. Г. М. /извършител/ и М. Т. М. /извършител/, чрез използване на техническо средство - брадва отнел чужди движими вещи

- 160 м. четирижилен кабел */ на стойност 403,20 лв., един брой крив лост за вдигане на тежести на стойност 85,50 лв., пет броя дискови тежести по 2 кг. на стойност 36 лв., четири броя дискови тежести по 5 кв. на стойност 59,40 лв. и четири броя дискови тежести по 10 кг. на стойност 118,80 лв. или всичко на обща стойност 702,90 лв. от владението на Д. Д. Й., без негово съгласие с намерение противозаконно да ги присвои - престъпление по чл.195, ал.1, т.4, вр. с чл.194, ал.1, вр. с чл.20, ал.2 от НК.

На обвиняемия е наложено под страх от променяне на МНО в по-тежка – да не променя местоживеенето си и да се явява при призоваване.

Със заключително мнение от 12.06.2020 г. Ш. приключила разследването с мнение за предаване на съд.

С обвинителен акт от 09.07.2020 г. по ДП № 1411/2019 г. по описа на *РУ В., прокурор П. П. повдигнал пред РС-Варна обвинение срещу ищеца, за това че на 29.10.2019 г. в * в съучастие, като извършител с Н. Г. М. /извършител/ и М. Т. М. /извършител/, чрез използване на техническо средство - брадва отнел чужди движими вещи - 160 м. четирижилен кабел */ на стойност 403,20 лв., един брой крив лост за вдигане на тежести на стойност 85,50 лв., пет броя дискови тежести по 2 кг. на стойност 36 лв., четири броя дискови тежести по 5 кв. на стойност 59,40 лв. и четири броя дискови тежести по 10 кг. на стойност 118,80 лв. или всичко на обща стойност 702,90 лв. от владението на Д. Д. Й., без негово съгласие с намерение противозаконно да ги присвои - престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. с чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 от НК.

По внесения обвинителен акт било образувано Н.О.Х.Д. № 2781 по описа на РС-Варна за 2020 г.

В хода на наказателното производство – в частност съдебната фаза, на 29.10.2020 г. взетата МНО "подписка" била изменена в "задържане под стража". С разпореждане на РС-Варна от 10.11.2020 г. за изпълнение на допуснатата МНО ищецът бил настанен в Затвора В..

На 21.01.2021 г. взетата МНО "задържане под стража" била изменена на "Парична гаранция"

С напълно оправдателна Присъда № 260030 от 13.10.2022 г. Районен съд-Варна защитил в най-висша степен ищеца, като го признал за невинен и го оправдал по повдигнатото обвинение поради констатирана несъставомерност от субективна страна. Присъдата влязла в сила на 17.01.2023 г. след определение № 48 от 17.01.2023 г. по В.Н.О.Х.Д. № 1530 по описа на ОС-Варна за 2022 г. поради оттегляне на протест.

Поддържа се, че от неоснователно повдигнатото обвинение ищецът е претърпял неимуществени вреди в размер на 20 000.00 лева, доколкото бил баща на седем деца, за които полагал непосредствени грижи, имайки предвид, че майка им е починала на 21.12.2018 г., като през времето, в което фактически е бил лишен от свобода поради задържането му по реда на ЗМВР и НПК нямал възможност да изпълнява родителския си дълг и да контактува с децата си за неизвестен за него период от време, което допринесло по-големия интензитет на душевно страдание през времето на задържане, поради липсата на друго лице, което да се грижи за низходящите му. Дългият престой в помещението за задържане бил преживян от ищеца като изтърпяване на наказание лишаване от свобода – без вина. Ищецът бил взел участие във всички процесуални действия в хода на наказателното производство. Бил превеждан окован с помощни средства на публични места. Тези обстоятелства са предизвикали чувства на унижение и срам.

По същество се моли съдът да уважи предявения осъдителен иск.

Претендира се присъждането на сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

В законоустановения срок по чл. 131 ал. 1 от ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, в който е застъпено становище за неоснователност на предявения иск.

Исковата претенция се оспорва изцяло като недоказана както по основание, така и по размер. Оспорва се причинната връзка между твърдените неимуществени вреди и воденото срещу ищеца наказателно производство. Поддържа се, че наказателното производство в досъдебната му фаза е протекло в границите на разумните срокове. По отношение на ищеца

е било предявено постановление за привличане на лице в качеството на обвиняем за посоченото престъпление от дата 08.06.2020 г., като е била наложена възможно най-леката мярка за неотклонение „Подписка“ и обичайното му ежедневие надали е било нарушено съществено. Само месец след това на 09.07.2020 г. е бил внесен обвинителен акт в съда, ищецът бил предаден на съд. Изменението на наложената от ответника мярка за неотклонение „подписка“ в най-тежката такава „задържане под стража“ на 29.10.2020 г. в съдебна фаза пред РС-Варна било в резултат от недобросъвестно процесуално поведение на ищеца. В тази връзка твърденията на ищеца били недоказани относно търпени неимуществени вреди в периода 10.11.2020 г.-21.01.2021 г. от изпълнението на наложената мярка и привеждането на ищеца в Затвора гр. Варна.

Твърди се, че приложима за случая е разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от ЗОДОВ, тъй като претендираното увреждане е причинено поради изключителна вина на ищеца, изразяващо се в недобросъвестно процесуално поведение, отклонение и нарушаване на наложената му първоначално най-лека МНО, касаеща обезпечаване на наказателния процес. Законодателят бил категоричен, че в случая обезщетение не се дължи. В условията на евентуалност ответникът инвокира възражение за намаля на размера на същото, предвид соченото обстоятелство, на основание чл. 5, ал. 2 от ЗОДОВ. Сочил се, че размерът на обезвредата в размер на 20 000.00 лева е завишен и несъобразен с разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД и съдебната практика в аналогични случаи, вкл. и с тази на ЕСПЧ.

Поддържа се, че претендираното обезщетение за неимуществени вреди не е съобразено с икономическия стандарт в страната. Така например, при използване само на един икономически обективен критерий - официалните данни на НСИ за среден годишен доход на лице /включващ доходи от работна заплата, доходи от собственост и други/, към инкриминирания период, ищецът в случая претендирал обезщетение, равняващо се на няколкогодишен доход на лице за страната към този период, който размер е в разрез с принципа на обезвреда по смисъла на ЗОДОВ по конкретния случай.

Относно продължителността на наказателното преследване спрямо ищеца в съдебната фаза на процеса, ПРБ не носи отговорност за действията на трети лица, в случая за продължителността на съдебната фаза на процеса. Справедливостта изисква да се посочи, че разследването и съдебното производство на две инстанции са протекли в границите на разумните срокове. Липсват ангажирани доказателства, за извършвани интензивни процесуални действия в хода на разследването с участието на обвиняемия-ищец.

Ответникът във всяко едно от съдебните заседания е изпращал процесуален представител, не е бил пречка за отлагане на наказателния процес. Още повече в този период делото се е намирало в съда и други правни субекти, различни от ответника са били отговорни за своевременното разглеждане и решаване на делото по същество.

В случая ответникът спрямо ищеца е взел най-леката мярка за неотклонение и нямало данни Прокуратурата да е прилагала други мерки на процесуална принуда. Следвало да се има предвид, че предишните осъждания на ищеца сочели по-нисък интензитет на търпените от него вреди.

По същество се моли съдът да отхвърли иска изцяло като недоказан както по основание, така и по размер, а в условията на евентуалност да го намали съобразно инвокираното възражение за съпричиняване.

В хода на о.с.з. ищецът, редовно призован, не се явява лично. Представява се от адв. П. К., чрез която поддържа сезиралата съда искова молба.

Ответникът, редовно призован, представлява се от прокурор И. Б., чрез който поддържа отговора на исковата молба.

Настоящият съдебен състав, като съобрази предметните предели на исковото производство, очертани в исковата молба и писмения отговор и като взе предвид, събрания и приобщен по дело доказателствен материал – в съвкупност и поотделно, на основание чл. 12 и чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установени следните **фактически положения**:

Видно е от приобщеното Н.О.Х.Д. № 2781 по описа за 2020 г. на РС-Варна, ведно с В.Н.О.Х.Д. № 1530 по описа за 2022 г. на ОС-Варна и ДП № 1411 по описа за 2019 г. на * РУП към ОДМВР – гр. В., че наказателното производство е образувано на 29.10.2019 г., за

това че на същата дата в гр. Варна чрез използване на техническо средство са били отнети от владението на Денис Йорданов без негово съгласие с намерение за противозаконно присвояване движими вещи – ел. кабел около 169 метра, крив лост за щанга и множество дискове за щанги.

На 30.10.2019 г. ищецът е разпитан като свидетел в хода на досъдебното производство от разследващия орган.

На 08.06.2020 г. с постановление на разследващия орган, в изпълнение указанията на РП-В., дадени с постановление от 27.02.2020 г., ищецът е привлечен като обвиняем в наказателното производство за извършено престъпление на 29.10.2019 г. по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Със същото постановление спрямо ищеца е взета мярка за неотклонение „подписка“.

На същата дата – 08.06.2020 г. ищецът е разпитан в качеството му на обвиняем, включително му е предявено разследването.

На 09.07.2020 г. РП-гр. Варна е повдигнала обвинение срещу ищеца, за това че на 29.10.2019 г. в * в съучастие, като извършител, с Н. М. и М. М. и двамата съизвършители, чрез използване на техническо средство – брадва, отнел чужди движими вещи – 160 метра четирижилен кабел * на стойност 403.20 лева, един брой крив лост за вигане на тежести на стойност 85.50 лева, пет броя дискови тежести по 2 килограма на стойност 36.00 лева, четири броя дискови тежести по 5 килограма на стойност 59.40 лева и четири броя дискови тежести по 10 килограма на стойност 118.80 лева или всичко общо на стойност 702.90 лева от владението на Д. Й., без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои.

На 10.09.2020 г. е проведено разпоредителното заседание в хода на Н.О.Х.Д. № 2781 по описа за 2020 г. на РС-Варна, образувано в резултат на депозирания срещу ищеца обвинителен акт от 09.07.2020 г., в което ищецът, редовно призован, явил се лично във видимо нетрезво състояние, съпроводен от служител на РД „Охрана“ – гр. В.. В същото заседание ищецът изрично е заявил, че не иска назначеният му служебен защитник да го представлява по делото, поради което и производството по делото е отложено за друга дата и час с указание до ищеца в петдневен срок от датата на о.с.з. да представи доказателства, че е упълномощил защитник, с предупреждение, че ако повторно стане причина за отлагане на делото на това основание, на същия ще му бъде наложена глоба.

На 08.10.2020 г. е проведено ново разпоредително заседание, в което ищецът, се явява лично. Същият сочи, че не е успял да ангажира защитник, тъй като документите и парите му били изчезнали. Съдът отново е отложил производството по делото с указание до ищеца в петдневен срок от о.с.з. да представи доказателства за овластяване на адвокат, с предупреждение, че при бездействие на същия ще му бъде назначен служебен такъв от АК-гр. В..

На 28.10.2020 г. съдът е разпоредил да се изготви искане до АК-гр. В. за определяне на служебен защитник на ищеца.

На 29.10.2020 г. е проведено ново разпоредително заседание, в което ищецът, въпреки редовното му призоваване от предходно о.с.з., не се явява. Поради неявяването на ищеца съдът отново не е дал ход на разпоредителното заседание, като взетата спрямо ищеца мярка за неотклонение „подписка“ е заменена със „задържане под стража“. Ищецът е обявен и за общодържавно издирване.

С разпореждане от 10.11.2020 г. съдът е разпоредил настаняването на ищеца в Затвора гр. В.

На 01.12.2020 г. е проведено ново разпоредително заседание, на което ищецът редовно призован, явява се лично, като същият е конвоиран от Затвора – В.. Същият се представлява от назначения служебен защитник адв. К. М.. Съдът отново е отложил разпоредителното заседание поради неявяване на редовно призования съизвършител Н. М..

На 15.12.2020 г. е проведено ново разпоредително заседание, на което ищецът, редовно призован, се явява и представлява от адв. М..

На 21.01.2021 г. е проведено първото по делото редовно о.с.з., като производството е разгледано по общия ред. Видно от протокола, ищецът, редовно призован, води се от

Затвора – гр. В.. Ищецът в хода на това о.с.з. заявява, че не иска да го представлява служебния защитник М., а адв. В.. С оглед изявлението на ищеца съдът е освободил адв. М. и назначил адв. В. за служебен защитник на ищеца. С протоколно определение от същата дата взетата спрямо ищеца най-тежка мярка за неотклонение „задържане под стража“ е изменена в **„парична гаранция“** в размер на 200.00 лева. Производството по делото е отложено за друга дата и час поради неявяване на част от свидетелите.

С молба от 22.01.2021 г. ищецът е внесъл паричната гаранция в указания от съда размер.

С разпореждане на съда от 22.01.2021 г. ищецът е освободен от Затвора – гр. В..

На 04.03.2021 г. е проведено ново първо по делото о.с.з., на което ищецът, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. В.. В същото о.с.з. съдът е дал ход на делото, пристъпил е към изясняване на делото от фактическа страна, като разпитал свидетели и изслушал вещи лица и постановил принудителното довеждане на подсъдимия-ищец в следващо о.с.з.

На 20.04.2021 г. е проведено второто редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован, участва лично и се представлява от адв. В..

На 08.07.2021 г. е проведено третото редовно о.с.з., в което ищецът редовно призован, явява се лично и се представлява от адв. В..

На 04.10.2021 г. е проведено четвъртото редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован, не се явява и не се представлява, доколкото са уведомени от деловодителя на съдебния състав да не се явяват, тъй като е постъпила писмена молба от 20.09.2021 г. от съдебния заседател Н. Г., с която последната уведомява, че не може да се яви в о.с.з. поради пътуване в чужбина.

На 06.12.2021 г. е проведено поредното редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. В.. Производството по делото е отложено поради неявяване на съдебния заседател Н. Г..

На 10.02.2022 г. е проведено поредното редовно о.с.з., в което ищецът редовно призован, не се явява, представлява се от адв. В.. Съдът отново е отложил делото поради неявяването на съдебния заседател Н. Г..

На 04.04.2022 г. е проведено поредното редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован, явява се лично и се представлява от адв. В.. Производството по делото е отложено поради неявяване на свидетелите по делото във връзка с провеждането на очна ставка между тях.

На 04.06.2022 г. е проведено поредното редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован от предходно о.с.з., не се явява, представлява се от адв. В.. Производството по делото е отложено, тъй като ищецът се намира в Затвора – В. по влязла в сила присъда и изтърпява наказание лишаване от свобода по друго Н.О.Х.Д.

На 18.07.2022 г. е проведено поредното редовно о.с.з., в което ищецът, редовно призован, участва лично – води се от Затвора - Варна и се представлява от адв. В..

На 13.10.2022 г. е проведено поредното о.с.з., в което ищецът, редовно призован, участва лично – води се от Затвора-В., представлява се от адв. В.. В рамките на това о.с.з. ищецът е съпоставен в очна ставка със свид. М. М., вкл. е дал допълнителни обяснения на етап съдебно следствие.

Производството пред РС-Варна е приключило с постановена присъда № 260030 от 13.10.2022 г., с която ищецът е признат за невиновен по отношение на повдигнатите му обвинения за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Срещу постановената присъда от РП-В. е подаден протест, в резултат на което е образувано В.Н.О.Х.Д. № 1530 по описа за 2022 г. на ОС-Варна.

С определение № 48 от 17.01.2023 г., постановено по въззивното производство, същото е прекратено поради оттегляне на протеста, подаден срещу постановената от РС-Варна оправдателна присъда.

Видно е от изисканата справка от ТД на НАП – гр. В. /л. 67/, че ищецът не е страна по трудов договор. Последният му трудов договор е прекратен през 2017 г.

От изисканото удостоверение за съпруг/а и родствени връзки /л. 71/ е видно, че ищецът е баща на общо седем деца. Отделно, същият има и живи родители – баща и майка и една сестра.

Видно е от ангажираната справка за съдимост на ищеца /л. 60/, че същият е осъждан множество пъти за противообществени прояви с всяко степен на обществена опасност, както следва: осъден през 1997 г. за кражба, извършена през същата година с наказание лишаване от свобода за срок от 3 месеца, чието изтърпяване е отложено с изпитателен срок от 3 години; през 2000 г. е осъден отново за кражби, извършени през м.08.1999 г. и м.10.1999 г., и му е наложено ефективно общо наказание лишаване от свобода за срок от 2 години и 3 месеца, изтърпяно при общ режим; отново за кражба е осъден през 2000 г.; отново за кражба е осъден през 2003 г.; за хулиганство е осъден през 2004 г.; през 2015 г. е осъден на пробация за причиняване на лека телесна повреда на длъжностно лице; през 2015 г. е осъден за средна телесна повреда на лишаване от свобода; през 2022 г. е осъден на лишаване от свобода за причинена лека телесна повреда на длъжностно лице; през 2023 г. е ефективно осъден за държане с цел разпространение на наркотични вещества на лишаването от свобода за срок от 11 месеца при първоначален строг режим.

По делото са ангажирани и гласни доказателства чрез разпита на водените от ищеца свидетели.

В показанията си свид. С. С. сочи, че е зет на ищеца. Ищецът имал общо 12 деца. Познавал М. от 2018 г. Докато същият е бил в ареста, по-големите му деца Г. и С. се грижили за него и за останалите деца на ищеца. През месеците ноември и декември 2020 г. и януари 2021 г. ищецът бил задържан в ареста. Свид. С. не е посещавал ищеца в ареста. Всичките 12 деца били от една жена, която починала преди време. Ищецът, след като излязъл от ареста бил във видимо добро състояние. Свид. С. не бил забелязал промяна в поведението му след ареста, вкл. и към околните. Ищецът се държал добре с всички в село Каменар. Ищецът и друг път е бил задържан под стража. Преди да го задържат ищецът е работил като майстор по различни обекти.

В показанията си свид. Л. М. Х. сочи, че е дъщеря на ищеца. Последният имал общо 12 деца от една жена, която била починала преди 5 години. Най-голямото дете било на 22 години, а най-малкото на 5 години. За последното по-големите деца се грижили. През месеците ноември и декември 2020 г. и януари 2021 г. ищецът бил задържан в ареста. След влизането му в ареста били спрени детските и децата нямало с какво да се хранят. Докато ищецът е бил при тях той се е грижел за тях и всичко е било добре. В ареста ищецът от мъка искал да се самоубие. Свид. Х. му закарала успокоителни лекарства. Ищецът работил като майстор преди да влезе в ареста. Ищецът и друг път е влизал в затвора.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните **правни изводи**:

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ, Държавата отговаря за вреди, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда в посочените в закона хипотези, като в т. 3 от цитираната разпоредба е предвидена отговорност в хипотезата на обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано – какъвто е настоящият случай. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Отговорността по ЗОДОВ е обективна, следователно ищецът не трябва да доказва вина при вредоносните актове на правозащитния орган. Държавата отговаря по доказаната материалноправна претенция, независимо от наличието на вина у правозащитния си орган.

За да бъде ангажирана отговорността на Държавата по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, ищецът следва да установи по несъмнен начин в условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните юридически факта: 1.) привличането му като обвиняем по образувано наказателно производство; 2.) постановяването на влязла в законна сила оправдателна присъда; 3.) съществуващата причинно-следствена връзка между незаконното обвинение и претърпените неимуществени вреди, както и 4.) характера, степента и

интензитетът на претърпените неимуществени вреди.

В тежест на ответника е да проведе насрещно доказване по тези факти, както и да докаже възраженията си в отговора, а – при установяване на горното от ищеца – да докаже, че е погасил претендираната сума.

От събраните доказателства се установява по несъмнен начин, че на 08.06.2020 г., ищецът е привлечен в качеството му на обвиняем в ДП № 1411 по описа за 2019 г. на II РУП към ОДМВР-гр. Варна, за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Взета му е мярка за неотклонение "Подписка", която впоследствие е изменена от съда в хода на съдебната фаза, на основание чл. 66 от НПК, тъй като ищецът, въпреки редовното му призоваване, не се е явил в о.с.з. по проведеното разпоредително заседание на 29.10.2020 г., без да сочи уважителни причини за това, като с разпореждане от 10.11.2020 г. съдът е разпоредил настаняването на ищеца в Затвора - гр. В.. Впоследствие най-тежка мярка е изменена в „парична гаранция“ с протоколно определение от 21.01.2021 г. От влязлата в законна сила на 17.01.2023 г. присъда, постановена по Н.О.Х.Д. № 2781 по описа за 2020 г. на РС-Варна, се установява, че ищецът е оправдан по повдигнатото му обвинение.

Претърпените от ищеца неимуществени вреди се установяват от показанията на разпитаните в хода на съдебното дирене в настоящото производство свидетели, в частност от показанията на свид. Л. Х., които съдът кредитира като последователни, логични, взаимнодопълващи се и във връзка с останалите доказателства по делото при отчитане на възможната нейна заинтересованост от изхода на спора, доколкото е дъщеря на ищеца по арг. от чл. 172 от ГПК. Свид. Х. заявява, че привличането на ищеца като обвиняем се отразило негативно върху неговото емоционално и психическо състояние. Същият бил притеснен и тревожен, заради това че семейството му може да остане без надзор, което неминуемо е довело до депресивни състояния у ищеца, още повече че майката на децата е починала преди повече от 5 години.

Несъстоятелни са доводите на ответника досежно това, че не се установява наличието на причинно-следствена връзка между незаконното обвинение и неимуществените вреди поради обстоятелството, че срещу ищеца по същото време има образувано и друго наказателно производство. Извършените от едно лице няколко отделни престъпления преди да е имало влязла в законна сила присъда, за което и да е от тях, са от значение за приложението на института на „съвкупност /идеална или реална/ от престъпления“ по Глава Втора, Раздел IV от НК. Видно е от справката за съдимост на ищеца, че същият е осъден на 13.04.2022 г. за леко умишлено престъпление по чл. 131, ал. 2, предл. 14, т. 4, вр. чл. 130, ал. 2 от НК, извършено на 04.11.2020 г. в с. Каменар, като наказателното производство по Н.О.Х.Д. № 3444 по описа за 2021 г. на РС-Варна се е водило по същото време, по което се води и това пред РС-Варна за процесното престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК, по което ищецът е оправдан. От свидетелските показания по несъмнен начин се установи, че процесните неимуществени вреди са пряка и непосредствена последица именно от незаконното обвинение по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК, доколкото свидетелите С. и Х.а сочат, че ищецът е бил в ареста през месеците ноември, декември 2020 г. и януари 2021 г., което е в унисон с Н.О.Х.Д. № */* на РС-Варна, като по настоящото гражданско дело няма данни за това дали през този период от време спрямо него е била взета мярка за неотклонение „задържане под стража“ в хода и на наказателното производство по Н.О.Х.Д. № 3444 по описа за 2021 г. на РС-Варна по повдигнатото обвинение за престъпление против здравето – причиняване на лека телесна повреда на длъжностно лице. Извършените множество престъпления обаче, за които са му наложени ефекти углавни наказания „лишаване от свобода“, т. е. чието изтърпяване не е отложено с изпитателен срок, е от значение при определяне размера на обезщетението по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, още повече, че от показанията на свид. С. се установи по несъмнен начин, че ищецът след като е изтърпял процесната мярка за неотклонение през месеците ноември, декември 2020 г. и януари 2021 г. се чувствал добре, ежедневието му не се променило, като свид. С. сочи *„нищо му нямаше след ареста, аз лично не съм забелязал нещо – нямаше промяна в поведението му след ареста, даже и към околните, окей е бил и към тях“*, но не обуславят основателността на сезирания съда иск, доколкото всяко незаконно обвинение създава емоционален и психически дискомфорт за

лицето, което е привлечено под наказателна отговорност.

Предмет на оспорване в исковото производство е и размерът на претендираното обезщетение с оглед на конкретните данни по делото.

Справедливото обезщетяване, каквото изисква чл. 52 от ЗЗД, на всички неимуществени вреди, означава съдът да определи точен паричен еквивалент на болките и страданията, претърпени от пострадалото лице във всеки отделен случай конкретно, а не по общи критерии. Определената сума пари в най-пълна степен следва да компенсира вредите. Понятието "справедливост" не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на съда по същество на конкретни обстоятелства от обективната действителност - в този смисъл е задължителната тълкувателна практика на ВС, обективирана в ППВС № 4 от 1968 г. на Пленума на ВС, като при определяне на дължимото обезщетение следва да се държи сметка и за обществените представи за справедливост в аспект на съществуващите общественно-икономически условия на живот.

Моралните вреди са индивидуално определими и паричното обезщетение за тях следва да съответства на необходимото за преодоляването им. Не е проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта определяне на парично обезщетение по-голямо от необходимото за обезщетяване на претърпените вреди като се обсъдят всички наведени доводи и обстоятелства, обосноваващи по-нисък размер на обезщетението.

Предвид конкретните данни по делото, настоящият съдебен състав при определяне размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди взе предвид следните конкретни обстоятелства, както следва:

Тежестта на престъплението, за което е повдигнато обвинение – тежко по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК, доколкото санкционната част на наказателно-правната норма, обективирана в разпоредбата на чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 от НК предвижда наказание лишаване от свобода от 1 г. до 10 г.

Продължителността на наказателното преследване – повече от 1 година – работното обвинение е повдигнато на 08.06.2020 г., а постановената оправдателна присъда е влязла в сила на 17.01.2023 г. – около 2 години и 7 месеца.

Интензитетът на наказателното производство – във фазата на досъдебното производство след привличане на ищеца в качеството му на обвиняем по повдигнатото му обвинение е осъществено едно единствено процесуално – следствено действие с негово участие, а именно на 08.06.2020 г. е разпитан в качеството му на обвиняем. Наред с това обаче е разпитан като свидетел още на 30.10.2019 г. След депозиране на обвинителния акт в съда на 10.07.2020 г. в качеството му на подсъдим е участвал в множество съдебни заседания, като следва да се отбележи, че част от тях са отлагани поради недобросъвестно упражняване на процесуалните права от страна на ищеца, вкл. същият на два пъти е искал да бъдат заменени служебно определените му защитници с доводи, че ще си наеме адвокат, което е в разрез с цялото му имуществено и гражданско състояние, имайки предвид, че е единствен родител на седем деца; не е страна по трудов договор и от показанията на дъщеря му се установи, че всички в семейството са разчитали на детските надбавки, които са получавали, т. е. настоящия съдебен състав счита, че процесуалното поведение на ищеца в хода на наказателното производство може да се квалифицира като „шिकаниране на процеса“, което обуславя извода на съда, че същият не може да черпи права в последващо гражданско производство за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от собственото си недобросъвестно поведение в хода на наказателното производство. Именно заради последното е разпоредено и принудителното му довеждане в съда и е взета най-тежката спрямо него мярка за неотклонение. Следва да се отчете и това, че в рамките на о.с.з. ищецът е дал обяснения на етап съдебно следствие и участвал в постановена очна ставка с единия от свидетелите. Наред с това, в хода на досъдебната фаза му е наложена най-леката мярка за неотклонение – „подписка“, която не води до съществено ограничаване на конституционните права и свободи на ищеца. Мярката е заменена с по тежка „задържане по страна“, на основание чл. 66 от НПК, а именно заради това, че в едно от заседанията не се е явил, не е посочил уважителна причина за неявяването си и с цел да се обезпечи неговото участие в разглеждането на делото, доколкото обвинението е за тежко умишлено престъпление и участието на подсъдимия е задължително по арг. от чл. 269, ал. 1 от НПК,

съдът е заменил мярката за неотклонение. Съдът съобрази и периодът от време, през който ищецът е бил в ареста, а именно от 10.11.2020 г. до 21.01.2021 г., както и това, че впоследствие мярката „задържане под стража“ е заменена с „парична гаранция“ в размер на 200.00 лева – много под минималната за страната работна заплата. Същевременно обаче, като законова последица от привличането на ищеца като обвиняем е извършена полицейска регистрация на същия по чл. 68 от ЗМВР, като макар регистрацията да не е резултат от акт на органите на ДП, е пряка и непосредствена последица от техния акт за привличане на лицето като обвиняем.

Данните за личността на ищеца, с оглед преценката за интензитета на негативното отражение на повдигнатото му обвинение върху неговото физическо и психично здраве, контактите, професията, социалния живот и положението му в обществото. Тук следва да се отбележи, че от справката за съдимост се установява, че ищецът през годините е извършвал множество противообществени деяния с висока степен на обществена опасност, за които са му наложени углавни наказания „лишаване от свобода“, чието изтърпяване не е отложено във времето с изпитателен срок, което обуславя присъждането на по-ниско обезщетение, тъй като лицето не се е поправило и превъзпитало въпреки наложените му наказания, напротив цялото му съдебно минало го квалифицира като опасен рецидив по смисъла на чл. 29 от НК, поради което съдът счита, че претърпените неблагоприятни психически и емоционални преживявания от ищеца не надхвърлят обичайните нравствени, емоционални и психически терзания на личността, накърнената чест, достойнство, добро име в обществото, като резултат от незаконно повдигнатото обвинение, доколкото престъпността при ищеца се е превърнала в начин на живот, а до някъде и в източник на доходи, имайки предвид, че някои от престъпните деяния са против частната собственост, като в подкрепа на тези изводи са и показанията на свид. С., коментирани по-горе, а именно „*нищо му нямаше на М. след ареста, аз лично не съм забелязал нещо – нямаше промяна в поведението му след ареста, даже и към околните, окей е бил и към тях*“. В същото време съдът съобрази и обстоятелството, че ищецът е единствен родител на 7 деца, от които 4 непълнолетни и 3 пълнолетни, но съдът съобрази и обстоятелството, че ищецът има живи двама родители и една сестра, които също като роднини по права линия от втора степен и по сребрена линия от трета степен могат да полагат грижи за децата през периода, в който ищецът е бил задържан - м.11, м.12.2020 г. и м.01.2021 г.

При съобразяване с посочените критерии, от една страна, и от друга – със съществуващата обществено – икономическата конюнктура в страната, чието отражение са минималната работна заплата, която остава един от важните инструменти за влияние в политиката по доходи; нарастването на БВП; повишаване на потреблението на домакинствата; повишаващата се инфлация и т. н. съдът намира, че пълният размер на обезщетението за претърпени неимуществени вреди е 2 000.00 лева. За горницата над 2 000.00 лева до 20 000.00 лева следва да се отхвърли като неоснователен.

Възраженията по чл. 5, ал. 1 и чл. 5, ал. 2 от ЗОДОВ остават недоказани в субективната им част, доколкото не се ангажираха доказателства по делото, от които да се направи обоснован извод, за това че ищецът виновно е допринесъл за уврежданията си, неявявайки се в о.с.з. и съзнавайки, че с това ще му бъде наложена най-тежката мярка за неотклонение, вкл. че делото ще се отложи за друга дата и час.

Доказани са в тяхната кумулативност елементите от фактическия състав на обективната деликтна отговорност на Държавата по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, като липсват данни дължимата сума по обезщетението, предмет на иска, да е заплатена изцяло на пострадалото лице.

Основателността на главния иск, обуславя дължимостта на акцесорното вземане за обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъдата, съобразно задължителните указания дадени в т. 4 от ТР № 4/2004 г. на ОСГК на ВКС, а именно от 17.01.2023 г. до окончателното погасяване на задължението.

По отношение на разноските:

При този изход на спора в позла на ищеца, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, следва да се присъдят сторените по делото съдебно-деловодни разноски съразмерно с уважената

част от иска. Доколкото ищецът е освободен от заплащане на такси и разноски по делото по арг. от чл. 83, ал. 2 от ГПК, то на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК в полза на съдебната власт по сметка на РС-Варна следва да се присъди сумата в размер на 1.00 лева, а на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАДв в полза на адв. К. следва да се присъди сумата в размер на 220.00 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА П. на Р. Б. да заплати в полза на М. А. Х., ЕГН ***** сумата в размер от **2 000.00 лева /две хиляди лева/**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в негативни емоционални и психически преживявания, претърпени вследствие повдигнато срещу ищеца незаконно обвинение в производството по Н.О.Х.Д. № */* г. по описа на РС-Варна, което е приключило с влязла в сила оправдателна присъда, **ведно** с обезщетението за забава съизмеримо със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 17.01.2023 г. до окончателното погасяване на вземането, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, **КАТО**

ОТХВЪРЛЯ, предявения от М. А. Х., ЕГН ***** против П. на Р. Б., осъдителен иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в размер на **18 000.00 лева /осемнадесет хиляди лева/**, представляваща разликата над присъдената сума от 2 000.00 лева до претендирания размер от 20 000.00 лева – представляваща обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в негативни емоционални и психически преживявания, претърпени вследствие повдигнато срещу ищеца незаконно обвинение в производството по Н.О.Х.Д. № */* г. по описа на РС-Варна, което е приключило с влязла в сила оправдателна присъда, **ведно** с обезщетението за забава съизмеримо със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда – 17.01.2023 г. до окончателното погасяване на вземането.

ОСЪЖДА П. на Р. Б. да заплати в полза на съдебната власт по сметка на РС-Варна сумата в размер от **1.00 лева /един лев/**, представляваща държавна такса, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК вр. чл. 2а, т. 1 от ТДТССГПК.

ОСЪЖДА П. на Р. Б. да заплати в полза на адв. Я. К., ЕГН ***** сумата в размер от **220.00 лева /двеста и двадесет лева/**, представляваща адвокатски хонорар, на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАДв.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – гр. Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните по арг. от чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____